INFORMACIJSKA DRUŽBA – IS'2013
11. oktober 2013
VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE V INFORMACIJSKI DRUŽBI

Vpeljava mrežnih projektov v zgodnje poučevanje tujega jezika

Introduction of Web-Based Projects in Early Foreign Language Teaching

Tanja Müller
Osnovna šola Franceta Prešerna, Slovenija
tanja.mueller@sfpkr.si

Povzetek

Kako mlajše učence motivirati za učenje tujega jezika ter jim učenje le-tega tudi osmisliti? Kaj zanima učence in kaj radi počnejo? Ta vprašanja so me pripeljala do iskanja novosti in inovativnosti pri zgodnjem poučevanju tujega jezika. Tako sem se odločila, da v izvedbo pouka vpeljem nekaj zanimivih projektov. Združila sem poučevanje angleščine in uporabo informacijsko komunikacijske tehnologije ter motivirala učence za sodelovanje s svojimi vrstniki po svetu. Z učenci smo sodelovali v različnih projektih, med njimi tudi v Projektu medvedek in Izmenjava voščilnic, ki sta dva izmed mednarodnih mrežnih projektov organizacije iEARN, ki spodbujajo pismenost in medkulturno sporazumevanje. Namen prispevka je prikaz umestitve mrežnih projektov pri pouku zgodnjega poučevanja angleščine, predstaviti pozitivne in negativne izkušnje, ki sem jih pridobila s temi projekti in motivirati ostale učitelje za sodelovanje v iEARN-projektih. Učenci radi sodelujejo v različnih projektih, še posebej, če preko njih spoznajo in dobijo nove prijatelje, prav tako pa je pouk veliko bolj zanimiv.

Ključne besede: mrežni projekti, zgodnje poučevanje angleščine, e-izobraževanje, IKT

Abstract

How to motivate young learners to learn a foreign language and how to make learning of language reasonable? What are young learners interested in and what do they like to do? These are the questions that led me to searching for novelties and innovations in foreign young-learners language teaching. Therefore I decided to implement few interesting projects into my lessons. I combined teaching English with the use of information communication technology and motivated students to co-operate with peers around the world. The projects The Teddy Bear Project and Holiday Card Exchange are two of many international web-based projects of the

iEARN organisation which encourages literacy and intercultural communication. The aim of the presentation is to present how to implement web-based projects into the early language teaching process, to present positive and negative experiences I have gained through these projects, and to motivate other teachers to participate in iEARN projects. The students like to work in different projects, especially if they can meet and get new friends, they also gain a lot of experiences, and the lessons are more interesting.

Keywords: Web-based projects, Early English language teaching, E-Learning, ICT

1 Uvod

Učitelj, ki poučuje tuji jezik v drugem obdobju osnovne šole, ko se poučevanje tujega jezika v tem obdobju šele prične, je postavljen pred velik izziv. Na eni strani se sooča z velikimi razlikami v predznanju učencev, njihovimi pričakovanji ter pričakovanji staršev, na drugi strani pa je soodgovoren za razvijanje pozitivnega odnosa do učenja in razvijanja jezika pri učencih.

Metode, strategije in tehnike poučevanja tujega jezika v drugem obdobju devetletne osnovne šole morajo vsebovati avtentične vsebine, ki morajo biti predstavljene v konkretni situaciji (Brumen, Dagarin, 2001).

Učenci bodo pri pouku samodejno začeli uporabljati tuj jezik namesto materinščine takrat, ko jim bo pouk postal zanimiv ali ko bodo postavljeni v privlačni govorni položaj izven šole (Čok, 1999).

Da bi bila pri svojem delu čimbolj uspešna ter da bi učencem čimbolj uspešno približala in osmislila tuj jezik, sem se odločila, da v poučevanje vpeljem sodelovanje v različnih mednarodnih projektih.

Prvotno sem se odločila za vključitev v neprofitni mednarodni izobraževalni program iEARN, ki povezuje mlade širom celega sveta, saj je trenutno v program vključenih že več kot 140 različnih držav. Mladim omogoča, da se lahko v okviru projektnega sodelovanja in uporabi sodobnih tehnologij naučijo več in bolje. Vsebine že predlaganih projektov, ki jih je trenutno več kot 150, se lahko vključujejo medpredmetno v vsa področja učnega načrta.

S tem, ko učencem predstavimo in približamo razlike med ljudmi različnih okolij, jih lahko že zelo zgodaj začnemo vzgajati za strpnost do drugačnosti, spoštovanje posebnosti drugih narodov in gradimo podlago za nadaljnje vzgajanje k medkulturnemu dialogu (Čok, 2008).

Eden izmed prvih mrežnih projektov, v katerem sem sodelovala, je bil projekt z naslovom Zmaji miru, kjer učenci med samo izvedbo projekta niso sodelovali z drugimi vrstniki s pomočjo informacijsko komunikacijske tehnologije (IKT), to so uporabili le v zaključni fazi projekta.

Pred izvedbo novega projekta pri pouku, kjer pa bi vključila uporabo IKT v vseh fazah, sem želela še več informacij o možnostih, ki jih ti projekti nudijo, zato sem se udeležila seminarja na daljavo, kjer sem želene informacije tudi dobila.

2 Seminar na daljavo

Sodelovanje v različnih projektih mi predstavlja dodatno motivacijo za opravljanje mojega dela, zato sem se odločila, da se na tem področju še dodatno izobražujem. Ker je iEARN ponudil možnost sodelovanja na online seminarju, sem se odločila, da se na seminar IEARN - TEACHING OF SECOND AND FOREIGN LANGUAGES prijavim tudi sama. Seminar je

potekal 9 tednov. Seminar je bil razdeljen na osem modulov oz. tednov. Prvi teden smo se spoznali z ostalimi udelženci seminarja in tutorji ter učnim okoljem. Učili smo se tudi ravnati z orodji, ki smo jih kasneje uporabljali tekom seminarja. Med izvedbo seminarja smo imeli priložnost obnoviti svoje znanje preko različnih teorij poučevanja tujega jezika, ki so nam bile predstavljene: komunikativne metode poučevanja jezika, uporaba IKT tehnologije pri poučevanju tujega jezika, spletni bonton, standardi znanja poučevanja tujega jezika, razlike med tradicionalnim ter projektnim načinom učenja. V sklopu izobraževanja na daljavo smo spoznali različne tipe in strukture projektov glede različnih nivojev znanja. Tako smo morali natančno preučiti bazo vseh projektov, si izbrati določen projekt, ga predstaviti svojim učencem ter izdelati natančen načrt za izpeljavo projekta. Učenci so preko spletnega iEARN foruma že pričeli komunicirati z vrstniki po svetu. Že med izvedbo seminarja smo morali razmisliti in podati svoje ideje in predloge za izpeljavo novega projekta, ki ni v iEARN-ovi bazi projektov. Prav tako smo morali v okviru seminarja voditi svoj spletni dnevnik, sodelovati v spletni klepetalnici ter zapisati končno poročilo.

3 Projekt Izmenjava voščilnic

Projekt je bil v osnovi zasnovan tako, da razred ali skupina učencev sodeluje s sedmimi šolami iz vsega sveta. Ko smo v razredu dobili seznam šol s številom učencev, smo ugotovili, da sami nikakor ne moremo izdelati tako velikega števila voščilnic, kolikor naj bi jih poslali, zato smo k sodelovanju povabili tudi učence in učitelje drugih oddelkov, ter dve skupini podaljšanega bivanja in projekt je odlično uspel. Sicer bi lahko izdelali le manjše število voščilnic in jih razdelili med vse šole, a potem bi številni otroci ostali brez voščilnic in bi bili razočarani, kot je bila npr. ena naših skupin, ki je dobila le tri voščilnice iz Belorusije.
Pred samo izdelavo voščilnic, smo z učenci s pomočjo interneta raziskovali in iskali zanimivosti o državah, s katerimi smo v projektu sodelovali. Poleg poslanih voščilnic so bili priloženi tudi sestavki o življenju pri nas, predstavitve učencev, opis prazničnega času ob koncu leta, prevodi receptov in drugih običajev, ki so pristotni med praznovanjem posameznih praznikov. Spoznavanju in ozaveščanju lastne tradicije so se učenci posvetili v sklopu ur angleškega jezika. Prav vsa pošta nas je seveda zelo razveselila: preprostost in mojstrstvo izdelanih voščilnic s prikupnimi in zanimivimi motivi, utrinki tujih kultur, drobci iz življenj, prav posebno pa predstavitev naše domovine skozi oči vrstnikov iz celega sveta, ki so nam svoje delo poslali v obliki powerpointa, uporabo digitalne fotografije ter izdelanih spletnih strani. Prejete voščilnice smo razobesili na ogled tudi v posameznih učilnicah. Ob koncu projekta smo izdelali tudi prezentacijo, kjer smo predstavili potek in zaključek našega sodelovanja v projektu.

4 Projekt Medvedek

V projektu so dve zaporedni šolski leti sodelovali učenci četrtega in nato petega razreda, vendar so se v drugem letu občasno vključevali tudi njihovi zanamci, učenci četrtega razreda, ker naj bi v naslednjem šolskem letu medvedka prevzeli ter nadaljevali delo v projektu. Projekt je zamišljen tako, da vsak razred kupi medvedka, ki bo najprej predstavil njihovo državo, učence in šolo. Razred nato pošlje medvedka partnerski šoli v tujino.

Tam se medvedek vključi v vsakodnevno dogajanje učencev, tako doma, kot tudi v šoli. Ob pomoči medvedka učenci pišejo dnevnik, ki ga ob koncu skupaj z medvedkom pošljejo nazaj na matično/domačo šolo. Z učenci smo izbrali slovenska medvedka, ki smo jih poslali na

Kitajsko. Skupaj z medvedkoma so učenci poslali tudi svoje opise, fotografije in nekaj tradicionalnih slovenskih spominkov (Slika 1).

Slika 1: Slovenska medvedka pred odhodom na Kitajsko

Podobno so storili tudi njihovi kitajski vrstniki. Z nestrpnostjo smo pričakovali paket dveh medvedkov s Kitajske. Učenci so bili zelo motivirani za delo v projektu, saj si je vsak želel kitajskega medvedka odpeljati domov in ga vključiti v svoj vsakdanjik. Pri tem pa so imeli učenci nalogo, da sproti zapisujejo elektronski dnevnik in fotografirajo nekaj utrinkov iz tedna, ko imajo medvedka na obisku (Slika 2).

Slika 2: Kitajska medvedka pri nas

Da bi vsi učenci prišli na vrsto in imeli medvedka pri sebi enako dolgo, smo za vsak teden, za celotno šolsko leto določili, kdo bo v tem tednu skrbel za naša gosta. Pri tem smo upoštevali rojstne dneve učencev in njihovih drugih pomembnih dogodkov v tistem letu, saj je vsak želel posebne dogodke deliti s kitajskima medvedkoma.
Naši učenci pa so tudi redno spremljali, kaj se med tem časom dogaja s slovenskima medvedkoma na Kitajskem (Slika 3).

Slika 3: Slovenska medvedka na Kitajskem

5 Zaključek

Učenci imajo preko sodelovanja v različnih projektih možnost neposrednega stika z vrstniki, ki prihajajo iz drugih kulturnih, socialnih in družbenih področij. Preko njih spoznajo in dobijo nove prijatelje, s katerimi lahko razvijejo trajno prijateljstvo. Projekti iEARN pripomorejo k pestrejšemu pouku različnih vsebinskih in tematskih področij. Preko teh projektov pa se učenci ne učijo le tujega jezika ter vsebin, povezanih s področjem predmeta, temveč tudi strpnosti, razumevanja in sprejemanja drugačnosti. Bistvena ugotovitev je, da tako delo spodbuja samostojno raziskovanje in ustvarjalnost, omogoča medkulturno ozaveščanje in obeta trajno pridobljeno znanje, saj se usvajanje novih jezikovnih znanj širi iz učilnice v realni svet, tuj jezik postaja osmislen in njegovo poznavanje pridobiva na veljavi.

Literatura

Brumen, M., Dagarin, M. (2001). Učenje in poučevanje tujega jezika v 2. triletju devetletne osnovne šole, Didakta, letnik 11, št 62, str. 40-41.

Čok, L. (1999). Družbene razsežnosti učenja tujega jezika, Materni in tuji jezik v otrokovem življenjskem okolju, Učenje in poučevanje tujega jezika: smernice za učitelje v drugem triletju osnovne šole, Čok, L. [et al.], Pedagoška fakulteta, Koper

Čok, L. (2008). Zgodnje učenje jezikov v povezavi s celostnim razvojem otroka, Učenje in poučevanje tujih jezikov na Slovenskem, Pregled sodobne teorije in prakse: zbornik prispevkov, Skela, J. (urednik), Tangram, str. 18-29, Ljubljana.

http://v.youku.com/v_show/id_XMTY2NDQ0NjQ0.html (dostop 17. jun. 2013).

http://www.iearn.org/ (dostop 17. jun. 2013).

http://www.sfpkr.si/iearn/TBP/index.htm (dostop 15. jun. 2013).

http://www.sio.si/sio/projekti/iearn/ (dostop 17. jun. 2013).